DOMSTOLENS DOM

14. september 1994 *

I de forenede sager C-278/92, C-279/92 og C-280/92,

Kongeriget Spanien ved Director General de Coordinación Jurídica e Institucional Comunitaria Alberto José Navarro González, Abogados del Estado Rosario Silva de Lapuerta, Gloria Calvo Díaz og Miguel Bravo-Ferrer Delgado, Servicio Jurídico del Estado, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg på Den Spanske Ambassade, 4-6, boulevard E. Servais,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Daniel Calleja y Crespo og Francisco Enrique González Díaz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Georgios Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af artikel 2, 3, 4 og 5 i Kommissionens beslutning 92/317/EØF af 25. marts 1992 om den støtte, som Spanien har ydet Hilaturas y Tejidas Andaluces SA (Hytasa), nu benævnt Mediterráneo Técnica Textil SA, og

* Processprog: spansk.

selskabets køber (EFT L 171, s. 54), af artikel 2, 3, 4 og 5 i Kommissionens beslutning 92/318/EØF af 25. marts 1992 om støtte, som Spanien har ydet til Industrias Mediterráneas de la Piel SA (Imepiel) (EFT L 172, s. 76), og af artikel 2, 3, 4 og 5 i Kommissionens beslutning 92/321/EØF af 25. marts 1992 om den støtte, som Spanien har ydet Intelhorce SA (tidligere Industrias Textiles Guadalhorce SA), nu benævnt GTE, General Textil España SA, en statsejet producent af bomuldstekstiler (EFT L 176, s. 57),

har

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten, O. Due, afdelingsformændene G. F. Mancini og D. A. O. Edward samt dommerne R. Joliet, F. A. Schockweiler, G. C. Rodríguez Iglesias, F. Grévisse, M. Zuleeg (refererende dommer) og J. L. Murray,

generaladvokat: F. G. Jacobs
justitssekretær: ekspeditionssekretær D. Louterman-Hubeau,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 1. februar 1994,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 23. marts 1994,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævninger indgivet til Domstolens Justitskontor den 19. juni 1992 har Kongeriget Spanien i medfør af EØF-traktatens artikel 173, stk. 1, nedlagt påstand om

annullation af artikel 2, 3, 4 og 5 i Kommissionens beslutning 92/317/EØF af 25. marts 1992 om den støtte, som Spanien har ydet Hilaturas y Tejidos Andaluces SA (herefter benævnt »Hytasa«), nu benævnt Mediterráneo Técnica Textil SA, og selskabets køber (EFT L 171, s. 54), af artikel 2, 3, 4 og 5 i Kommissionens beslutning 92/318/EØF af 25. marts 1992 om støtte, som Spanien har ydet til Industrias Mediterráneas de la Piel SA (Imepiel) (EFT L 172, s. 76), og af artikel 2, 3, 4 og 5 i Kommissionens beslutning 92/321/EØF af 25. marts 1992 om den støtte, som Spanien har ydet Intelhorce SA (tidligere Industrias Textiles Guadalhorce SA), nu benævnt GTE, General Textil España SA, en statsejet producent af bomuldstekstiler (EFT L 176, s. 57).

2 Efter at Kommissionen mellem 1987 og 1989 havde erfaret, at de spanske myndigheder gennem Patrimonio del Estado (Kontoret for Statsejendom under Økonomi- og Finansministeriet) havde ydet kapitalindskud til tre selskaber, der ejedes af den spanske stat — hvoraf to drev virksomhed inden for tekstilindstrien (Hytasa og Intelhorce) og et inden for skotøjsindustrien (Imepiel) — iværksatte den procedurer med henblik på at vurdere foreneligheden af disse foranstaltninger med traktatens artikel 92 og 93.

3 Det fremgår af Kommissionens konstateringer, at den spanske stat mellem 1986, hvor Spanien tiltrådte Fællesskabet, og 1989, indskød 7,1 mia. PTA i Hytasa, 6,029 mia. PTA i Imepiel og 7,82 mia. PTA i Intelhorce i form af udvidelser af kapitalen for at dække driftstab. På baggrund af denne situation med vedvarende tab besluttede den spanske stat at privatisere de tre virksomheder.

4 Salgsvilkårene omfattede bl.a.:

— for Hytasa en udvidelse af kapitalen på 4,3 mia. PTA fra Patrimonio del Estado i forbindelse med salget med henblik på at forbedre denne virksomheds

økonomiske situation, gennemføre investeringer og finansiere afskedigelser, og salgsprisen var fastsat til 100 mio. PTA for hele aktiebeholdningen

— for Imepiel en udvidelse af kapitalen på 8,5 mia. PTA fra Patrimonio del Estado i forbindelse med salget med henblik på at forbedre selskabets økonomiske situation, omstrukturere arbejdsstyrken og foretage passende investeringer i udstyr, og salgsprisen var fastsat til 100 mio. PTA

— for Intelhorce en udvidelse af kapitalen på 5,869 mia. PTA fra Patrimonio del Estado, og salgsprisen var fastsat til 2 mia. PTA, der skulle betales i tre rater før afslutningen af salget.

5 Efter at disse nye udvidelser af kapitalen var blevet gennemført, blev salgskontrakterne underskrevet henholdsvis den 22. juli 1990 (Hytasa), den 3. februar 1990 (Imepiel) og den 4. august 1989 (Intelhorce). Ved kontrakterne forpligtede køberne sig endvidere til ikke at sælge selskaberne inden for perioder fra tre til fire år.

6 Ved de tre anfægtede beslutninger erklærede Kommissionen den støtte, der var ydet mellem 1986 og 1989, ulovlig, idet den var blevet ydet i strid med procedurereglerne i traktatens artikel 93, stk. 3. Kommissionen fandt dog, at støtten opfyldte betingelserne for at kunne henføres under undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), og at den derfor var forenelig med fællesmarkedet (artikel 1 i hver af beslutningerne).

7 Hvad derimod angår de udvidelser af kapitalen, der var gennemført til fordel for de tre selskaber i forbindelse med deres privatisering (minus salgsprisen), fastslog Kommissionen, at der ikke alene var tale om støtte, der var ydet i strid med pro-

cedureregelerne i traktatens artikel 93, stk. 3, men at den yderligere ikke opfyldte nogen af undtagelsesbestemmelserne i traktatens artikel 92, stk. 2 og 3, og at den derfor var uforenelig med det fælles marked (artikel 2 i hver af beslutningerne).

8 Kommissionen krævede, at denne støtte skulle tilbagebetales i overensstemmelse med procedurerne og bestemmelserne i den nationale lovgivning (artikel 3 i hver af beslutningerne).

9 Ifølge artikel 4 i beslutning 92/317 vedrørende Hytasa må ingen aftale gennemføres, hvorefter køberne godtgøres af staten eller Patrimonio del Estado for den ved beslutningen pålagte forpligtelse til at tilbagebetale modtaget støtte.

10 Endelig pålægger artikel 5 i den nævnte beslutning og artikel 4 i hver af beslutningerne 92/318 og 92/321, der vedrører henholdsvis Imepiel og Intelhorce, den spanske regering at underrette Kommissionen om de trufne foranstaltninger.

11 Kongeriget Spanien har gjort gældende, at de omtvistede beslutninger er truffet i strid med traktatens artikel 92 og 93. Det har i så henseende fremført forskellige anbringender, nemlig at Kommissionen ulovligt har fastslået, at Kongeriget Spanien har overtrådt procedureреglerne i traktatens artikel 93, stk. 3, at der foreligger en tilsidesættelse af traktatens artikel 92, stk. 1, og stk. 3, litra a) og c), at traktatens artikel 190 er tilsidesat, og at tilbagebetalingsforpligtelsen er ulovlig.

Spørgsmålet om Kommissionen ulovligt har fastslået, at Kongeriget Spanien har overtrådt traktatens artikel 93, stk. 3

12 I sag C-278/92 har Kongeriget Spanien anført, at den økonomiske støtte fra staten i forbindelse med privatiseringen af Hytasa ikke var ulovlig, da den blev ydet i overensstemmelse med bestemmelserne i traktatens artikel 93, stk. 3. Ifølge Spanien blev Kommissionen underrettet om støttens væsentligste bestanddele ved dokumenter fremsendt den 30. maj og den 25. juni 1990, dvs. før støtten blev iværksat den 25. juli 1990, og før der den 3. august 1990 blev givet meddelelse om beslutningen om at iværksætte proceduren i traktatens artikel 93, stk. 2.

13 Traktatens artikel 93, stk. 3, lyder: »Kommissionen skal underrettes så betids om enhver påtænkt indførelse eller ændring af støtteforanstaltninger, at den kan fremsætte sine bemærkninger hertil. Er Kommissionen af den opfattelse, at det påtænkte er uforeneligt med fællesmarkedet i henhold til artikel 92, iværksætter den uopholdeligt den i stk. 2 fastsatte fremgangsmåde. Den pågældende medlemsstat må ikke gennemføre de påtænkte foranstaltninger, før den nævnte fremgangsmåde har ført til endelig beslutning.«

14 Det følger af Domstolens praksis, at formålet med denne bestemmelse, nemlig at forhindre iværksættelsen af støtteforanstaltninger, der er i strid med traktaten, indebærer, at forbuddet efter artikel 93, stk. 3, sidste punktum, har virkning under hele den indledende undersøgelsesprocedure, der ifølge Domstolen andrager to måneder (dom af 11.12.1973, sag 120/73, Lorenz, Sml. s. 1471, præmis 4, og af 20.3.1984, sag 84/82, Tyskland mod Kommissionen, Sml. s. 1451, præmis 11).

15 Denne frist var ikke udløbet i det foreliggende tilfælde, og Kongeriget Spanien kunne derfor ikke gennemføre den omtvistede støtte uden at overtræde traktatens artikel 93, stk. 3.

16 Kongeriget Spaniens første anbringende skal følgelig forkastes.

Spørgsmålet, om traktatens artikel 92, stk. 1, er tilsidesat

17 Kongeriget Spanien har i de tre sager anført, at kapitalindskuddene til de omhandlede virksomheder ikke er støtte efter traktatens artikel 92, stk. 1. Ifølge Spanien har Kommissionen foretaget en urigtig anvendelse af kriteriet vedrørende den private investor, således som det er blevet udformet af Domstolen (domme af 10.7.1986, sag 234/84, Belgien mod Kommissionen, Sml. s. 2263, præmis 14 ff., og sag 40/85, Sml. s. 2321, præmis 13 ff., samt dom af 21.3.1991, sag C-305/89, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 1603, præmis 19 ff.). Spanien bestrider navnlig Kommissionens konklusion, hvorefter privatiseringen af virksomhederne ikke var den økonomisk mest fordelagtige løsning.

18 Med hensyn til virksomheden Hytasa har Kongeriget Spanien navnlig gjort gældende, at omkostningerne ved at likvidere denne virksomhed var væsentligt større end anslået af Kommissionen. Mens Kommissionen således beregner den samlede omkostning i forbindelse med likvidationen af Hytasa på grundlag af selskabets nettoværdi, ville likvidationen have påført staten et tab på 5 312 600 000 PTA. Dette beløb kommer Kongeriget Spanien frem til ved at tage den justerede værdi af selskabets aktiver (8 741 800 000 PTA) og deri fratrække den justerede værdi af selskabets passiver (6 338 000 000 PTA) og udgifterne til afskedigelser af medarbejdere (7 666 400 000 PTA). Privatiseringsplanen var følgelig til fordel for Patrimonio del Estado.

19 Med hensyn til virksomhederne Imepiel og Intelhorce har Kongeriget Spanien navnlig gjort gældende, at likvidationen af dem ville have medført langt større omkostninger, navnlig som følge af afskedigelsen af hhv. 1 450 (Imepiel) og 1 671

ansatte (Intelhorce) — udgifterne hertil er beregnet til hhv. 7 900 000 000 og 11 362 800 000 PTA — statens udgifter til lønninger og arbejdsløshedsydelser (3 mia. PTA så vidt angår Intelhorce), tabet af virksomhedernes aktiver, støtte til at genskabe den industrielle infrastruktur osv.

20 Det fremgår af Domstolens faste praksis, at offentlige myndigheders indgreb i en virksomheds kapital, uanset under hvilken form dette indgreb sker, kan udgøre statsstøtte, når betingelserne i traktatens artikel 92 er opfyldt (nævnte dom i sagen Italien mod Kommissionen, præmis 18).

21 For at kunne afgøre, om sådanne foranstaltninger udgør statsstøtte, må det undersøges, om en privat investor af en størrelse, der kan sammenlignes med organer, som forestår forvaltningen af den offentlige sektor, under tilsvarende omstændigheder kunne tænkes at ville have indskudt en kapital af den omhandlede størrelse (samme dom, præmis 19).

22 Der må i denne forbindelse sondres mellem de forpligtelser, staten skal hæfte for som ejer af et selskabs aktiekapital, og de forpligtelser, der kan påhvile den som offentlig myndighed. Eftersom de tre omhandlede selskaber var blevet oprettet som aktieselskaber, hæftede Patrimonio del Estado som ejer af aktiekapitalen i disse selskaber kun for deres gæld op til likvidationsværdien af deres aktiver. Heraf følger, for så vidt angår nærværende sag, at forpligtelserne vedrørende udgifterne til afskedigelse af de ansatte, betaling af ydelser ved arbejdsløshed samt støtte til genskabelse af den industrielle infrastruktur ikke må tages i betragtning ved anvendelsen af kriteriet vedrørende den private investor.

23 Det af Kongeriget Spanien fremførte anbringende må herefter forkastes.

24 Kongeriget Spanien har endvidere under henvisning til de politiske, sociale og økonomiske omkostninger, der altid følger af lukningen af virksomheder med flere end 1 000 lønmodtagere i socialt kriseramte områder, understreget, at Patrimonio del Estado's image, som er et immaterielt aktiv, kunne blive alvorligt skadet ved en sådan foranstaltning.

25 Ifølge Domstolens praksis (dom af 21.3.1991, sag C-303/88, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 1433, præmis 21) kan et moderselskab i et begrænset tidsrum påtage sig at dække tabene i et af dets datterselskaber, således at datterselskabet kan standse driften på de bedst mulige betingelser. Sådanne beslutninger kan være begrundet ikke blot i muligheden for herved at opnå en indirekte økonomisk gevinst, men også i andre overvejelser, f.eks. ønsket om at bevare koncernens image eller omlægge dens virksomhed.

26 Kommissionen har imidlertid med rette hævdet, at en privat investor, der søger at gennemføre en strukturpolitik — globalt eller for en branche — med henblik på mulighederne for at opnå fortjeneste på lang sigt, ikke fornuftigvis kan tillade sig, efter at der i en årrække uafbrudt har været tab, at foretage kapitalindskud, der i økonomisk henseende ikke alene koster mere end at likvidere aktiverne, men som desuden er betinget af, at virksomheden sælges, hvilket fjerner enhver udsigt til, at den kan give overskud, selv på lang sigt.

27 I sag C-278/92 og C-280/92, der vedrører hhv. Hytasa og Intelhorce, har Kongeriget Spanien endvidere gjort gældende, at der ikke kan være tvivl om salgenes åbne og ubetingede karakter, da Kommissionen selv anerkendte, at virksomhederne blev solgt til de højestbydende. For så vidt angår Hytasa skete præsentationen med henblik på salget således ved hjælp af en brochure, hvorved 160 spanske og udenlandske virksomheder blev opfordret til at fremsætte tilbud. Der var ikke knyttet nogen som helst forhåndsbetingelser til opfordringen til

at afgive et bud. De endeligt fastsatte betingelser var resultatet af direkte forhandlinger med tilbudsgiverne. Disse betingelser var rimelige og forholdsmæssige i forhold til så legitime mål som at forhindre spekulation og at gennemføre omstruktureringsplanen.

28 I del IV, sjette betragtning, i beslutning 92/317 og del V, sjette betragtning, i beslutning 92/321 anfører Kommissionen vedrørende betingelserne for salget af selskaberne Hytasa og Intelhorce, at:

— Selskabet blev faktisk solgt til den højestbydende.

— Dette er dog ikke tilstrækkeligt til at sikre, at der ikke er noget statsstøtteelement i salget.

— For at nå til den konklusion skal det bevises, at salget skete i form af et betingelsesløst, åbent udbud, dvs. gennem en udbudsprocedure, hvor alle potentielle købere opfordredes til at afgive bud på selskabet, og hvor staten ikke knyttede nogen betingelser til salget.

— I denne forbindelse viser de oplysninger, som de spanske myndigheder har fremlagt, at staten stillede visse betingelser over for køberne, som for en tid begrænsede mulighederne for at afhænde den erhvervede aktiepost og selskabets ret til at anmode staten om at tillade midlertidige afskedigelser.

29 Kongeriget Spanien har ikke bestridt denne sidste oplysning, og dets anbringende vedrørende dette punkt må følgelig forkastes.

30 I sag C-278/92 har Kongeriget Spanien yderligere anført, at salgskontrakten vedrørende virksomheden Hytasa pålægger køberen at give ubetinget afkald på en

fordring på 822 750 396 PTA, som virksomheden havde på Patrimonio del Estado, og som var blevet anerkendt ved en nu retskraftig dom afsagt af Tribunal Supremo den 22. marts 1990. Dette beløb bør under alle omstændigheder fratrækkes indskuddet på 4,2 mia. PTA, da opgivelsen af denne fordring alene skete med henblik på salget og gjorde det muligt at undgå en offentlig udgift, der under enhver anden omstændighed ville have været uundgåelig. Følgelig er det beløb, der skal lægges til grund i forbindelse med foranstaltningen, 3 377 300 000 PTA.

31 Dette anbringende kan ikke tiltrædes. Som Kommissionen med rette har understreget, kunne den ikke uden videre udlede af den anvendte formulering i salgskontrakten (»afkald på eventuelle rettigheder«), at Hytasa havde en fordring på 822 750 396 PTA på staten. Da denne omstændighed ikke er blevet fremført under den administrative procedure, der omhandles i traktatens artikel 93, men først i stævningen, kan Kongeriget Spanien ikke gøre den gældende.

32 Kongeriget Spanien har endelig anført, at Kommissionen ikke har påvist, at de spanske myndigheders kapitalindskud til de tre omhandlede virksomheder påvirkede samhandelen inden for Fællesskabet. En påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne sker nemlig ikke automatisk, og det skal påvises i hvert enkelt konkret tilfælde, at der foreligger en aktuel eller potentiel påvirkning eller en konkurrenceforvridning.

33 For så vidt angår virksomheden Hytasa har Kongeriget Spanien over for Kommissionen anført, at den ikke har været i stand til at bevise, at EF-markedet for færdigvarer forarbejdet af uld og bomuld ville blive påvirket. Den anfægtede beslutning gengiver alle de spanske oplysninger, undersøgelser og analyser vedrørende markedet for garner og vævede stoffer, men Hytasa skulle ophøre med at sælge på dette marked som leverandør og i stedet for blive kunde. Hvad derimod angår de færdigvarer, som Hytasa for fremtiden skulle producere og sælge, begrænser Kommissionen sig til at klage over de manglende statistiske oplysninger.

34 Med hensyn til virksomheden Imepiel har Kongeriget Spanien gjort gældende, at den på ny privatiserede virksomheds markedsandel er marginal: 1,5% af det nationale marked og 0,8% af EF-markedet på grundlag af virksomhedens kapacitet og 0,2% af EF-markedet på grundlag af produktionen; udførslerne udgjorde i 1988 det ubetydelige beløb af 940 mio. PTA. Spanien har endvidere anført, at de omtvistede kapitalindskud fra Patrimonio del Estado ikke har ført til nogen forskelsbehandling i forhold til de konkurrerende virksomheders markedsandel. Deres formål var nemlig at fjerne de økonomiske byrder, der navnlig hidrørte fra gammel gæld, og således gøre det muligt for virksomheden at overleve. Virkningerne for samhandelen inden for Fællesskabet er derfor ikke-eksisterende eller ubetydelige.

35 Endelig har Kongeriget Spanien vedrørende virksomheden Intelhorce anført, at Kommissionen blot undersøger den almindelige situation for tekstilindustrien i Fællesskabet, men ikke anfører nogen som helst oplysning, der viser situationen på det spanske marked i forhold til EF-markedet eller Intelhorce's situation, lige så lidt som dennes placering på fællesmarkedet som helhed.

36 Det bemærkes, at de anfægtede beslutninger i fornødent omfang indeholder en gennemgang af brancherne tekstil og fodtøj.

37 I beslutningerne vedrørende virksomhederne Hytasa og Intelhorce har Kommissionen anført, at i 1988 beløb den samlede tekstilproduktion i Fællesskabet sig til 86,691 mia. ECU, hvoraf bomuldsindustrien repræsenterede 20% og uldindustrien over 15%. Samhandelen inden for Fællesskabet med bomuldstekstiler har et stort omfang, og eksportsatserne inden for Fællesskabet udgør hhv. 22%, 34% og 64% af fællesskabsproduktionen for garner, vævede produkter og færdigvarer.

38 Ifølge beslutningen vedrørende virksomheden Hytasa deltager denne såvel direkte i EF-samhandelen med salg af uldstoffer i udlandet som indirekte ved at besidde en

stor markedsandel på det spanske marked inden for både uld- og bomuldsprodukter. Det samme gælder ifølge oplysninger fra Kongeriget Spanien for salget af de færdigvarer af uld og bomuld, som Hytasa skal fremstille efter privatiseringen. Intelhorce deltager i handelen med bomuldstekstiler og har en vigtig stilling på det spanske marked.

39 I beslutningen vedrørende virksomheden Imepiel har Kommissionen anført, at Fællesskabets skoproduktion udgør 1,05 mia. par sko og udviser en faldende tendens, hvilket har ført til en nedgang på ca. 15% siden 1986. Markedets samlede størrelse er ca. 1,29 mia. par, og samhandelen inden for Fællesskabet omfatter ca. 440 mio. par (42% af produktionen, 34% af markedet). I 1986 havde Spanien ca. 14% af fællesmarkedet målt i produktion, og heraf eksporteredes 61%. Kommissionen har anført, at selv om Imepiel ikke i væsentligt omfang deltager i Spaniens eksportmarked, vanskeliggør virksomhedens kunstige tilstedeværelse på det spanske marked andre fællesskabsproducenters adgang til dette marked.

40 Det fremgår af Domstolens praksis, at når en økonomisk støtte, som ydes af en stat, styrker en virksomheds stilling i forhold til andre virksomheder, som den konkurrerer med i samhandelen inden for Fællesskabet, må det antages, at denne samhandel påvirkes af støtten (dom af 17.9.1980, sag 730/79, Philip Morris mod Kommissionen, Sml. s. 2671, præmis 11). Det er i den forbindelse ikke nødvendigt, at den støttede virksomhed selv deltager i udførslerne. Når en medlemsstat yder støtte til en virksomhed, kan den indenlandske produktion derved blive opretholdt eller forøget med den konsekvens, at chancerne for de virksomheder, der er etableret i de øvrige medlemsstater, for at eksportere deres produkter til denne medlemsstats marked herved bliver formindskede (dom af 13.7.1988, sag 102/87, Frankrig mod Kommissionen, Sml. s. 4067, præmis 19).

41 I betragtning af de særlige vanskeligheder på markederne for tekstiler af bomuld og uld såvel som for sko findes Kommissionens antagelse om, at enhver støtte til en

bestemt producent indebærer risiko for at fremkalde en alvorlig fordrejning af konkurrencevilkårene, ikke at være forkert.

42 Det skal tillige bemærkes, at den omstændighed, at en støtte er forholdsvis ubetydelig, eller at den støttemodtagende virksomhed er af beskeden størrelse, ikke på forhånd udelukker, at samhandelen mellem medlemsstaterne kan være påvirket (dom af 21.3.1990, sag C-142/87, Belgien mod Kommissionen, Sml. I, s. 959, præmis 43).

43 Det følger i det hele af det anførte, at anbringendet om, at traktatens artikel 92, stk. 1, er tilsidesat, er ubegrundet og følgelig skal forkastes.

Spørgsmålet om støttens forenelighed med fællesmarkedet

a) *Traktatens artikel 92, stk. 3, litra a)*

44 I sag C-278/92 og C-280/92 har Kongeriget Spanien anført, at selv om Kommissionen anerkender, at Sevilla- og Málaga-regionerne, hvor virksomhederne Hytasa og Intelhorce er beliggende, er omfattet af traktatens artikel 92, stk. 3, litra a), har den alligevel erklæret denne bestemmelse — hvorefter støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse, kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet — for uanvendelig. I denne forbindelse har Spanien navnlig bestridt Kommissionens anbringende om, at omstruktureringsplanerne ikke var egnede til at sikre de to virksomheders fortsatte levedygtighed.

45 For så vidt angår virksomheden Hytasa har Kongeriget Spanien anført, at det afgørende hensyn i forbindelse med privatiseringen var at sikre virksomhedens overlevelse ved en væsentlig omlægning af dens produktion og salg ved hjælp af værdifuld knowhow, nye designs, teknologiske fornyelser og hensyntagen til modens krav. Genopretningsplanen forudså en betydelig nedskæring af arbejdsstyrken: Antallet af lønmodtagere skulle nedsættes fra 1 034 til 720. Selskabet skulle begrænse sin produktion af garner og stoffer i et omfang, der varierede mellem 20,8% og 30,2%. Selskabet skulle helt ophøre med at sælge disse produkter, idet de fremstillede produkter alene skulle bruges til fremstilling af færdigvarer i virksomheden selv; virksomhedens aktiviteter skulle derefter koncentreres om fremstillingen af beklædning.

46 For så vidt angår virksomheden Intelhorce har Kongeriget Spanien gjort gældende, at køberne påtog sig at gøre en stor økonomisk og organisatorisk indsats for at gøre virksomheden levedygtig efter at have indskrænket dens omfang, og at det afgørende led i denne indsats var købernes knowhow. Salget havde ikke til formål at holde selskabet kunstigt i live, men derimod at sikre dets økonomiske, tekniske og økonomiske genrejsning. Ifølge genopretningsplanen skulle arbejdsstyrken nedskæres med 40%, og Intelhorce's traditionelle produktion skulle nedskæres. Produktionsplanerne for 1991-1993 viste således ved udgangen af perioden en nedgang på 21% i produktionen af garner og behandlede varer og en nedgang på 50% for stoffer.

47 Kommissionen har i de anfægtede beslutninger for det første anført, at den pågældende støtte ikke blev ydet i henhold til de relevante regionalstøtteordninger, men på grundlag af ad hoc-beslutninger truffet af den spanske regering i form af skønsmæssigt foretagne udvidelser af kapitalen. Støtten kan således ikke betragtes som regional.

48 Det bemærkes i den forbindelse, at Kommissionen i en meddelelse af 3. februar 1979 vedrørende støtteordninger med regionalt sigte (EFT C 31, s. 9), som

beslutning 92/317 og 92/321 henviser til, har anført, at kravet om regional specificitet er opfyldt, når egnsudviklingsbistand ydet i områder, som nyder gavn af Den Europæiske Regionaludviklingsfond, i princippet udgør en del af et egnsudviklingsprogram, således som angivet i artikel 5 i Rådets forordning (EØF) nr. 724/75 af 18. marts 1975 om oprettelse af nævnte fond (EFT L 73, s. 1). I henhold til artikel 5 i Rådets forordning (EØF) nr. 1787/84 af 19. juni 1984 (EFT L 169, s. 1), der har afløst den førnævnte forordning, deltager fonden bl.a. i finansieringen af nationale programmer af interesse for Fællesskabet. Et sådant program fastlægges på nationalt plan og består af en række sammenhængende, flerårige foranstaltninger, som er i overensstemmelse med de nationale målsætninger, og som bidrager til gennemførelsen af Fællesskabets målsætninger og politikker (artikel 10).

49 På grundlag af de nævnte bestemmelser, der fandt anvendelse på det i sagen omhandlede tidspunkt, er det med føje, at Kommissionen fandt, at ad hoc-støtte, dvs. støtte, der ikke udgør en del af et nationalt program af interesse for Fællesskabet, principielt ikke opfylder kriteriet vedrørende regional specificitet. En sådan støtte har nemlig ikke i første række til formål at fremme udviklingen af visse økonomiske områder, men ydes, som det er tilfældet i nærværende sag, som støtte til driften af vanskeligt stillede virksomheder. Det påhviler herefter medlemsstaten at bevise, at den omhandlede støtte faktisk opfylder kriteriet vedrørende regional specificitet. Kommissionen skal imidlertid først præcisere de kriterier, på grundlag af hvilke den undtagelsesvis anser ad hoc-støtte for at være af regional karakter. Den omstændighed, at den omtvistede støtte er ydet ved ad hoc-beslutninger, udelukker således ikke, at den i nærværende sag betragtes som regional støtte efter traktatens artikel 92, stk. 3, litra a).

50 Kommissionen har for det andet anført, at selv om den omtvistede støtte blev anset for regional støtte, er den alligevel ikke omfattet af undtagelsen i artikel 92, stk. 3, litra a), da den ikke bidrager til regionens langsigtede udvikling uden at være til skade for den fælles interesse og for konkurrencevilkårene i Fællesskabet.

51 I henhold til fast praksis har Kommissionen ved anvendelsen af traktatens artikel 92, stk. 3, et vidt skøn, bl.a. hvad angår de økonomiske og sociale faktorer, der kommer i betragtning på fællesskabsplan (jf. førnævnte dom af 21.3.1991, sag C-303/88, Italien mod Kommissionen, præmis 34). Herved skal Kommissionens argumentation imidlertid være sammenhængende.

52 Kommissionen har anført, at den af Hytasa forelagte omstruktureringsplan ikke indebar en holdbar løsning for virksomheden, idet

— de planlagte reduktioner i produktionen og salget af halvfabrikata (fra 13 til 25% for garner og stoffer) blev opvejet af stigningen i fremstillingen og salget af færdigvarer (fra 50 til 320%), hvilket forøgede belastningen af markedet i en vanskeligt stillet branche

— der ikke var planlagt nedskæringer af produktionsapparatet, således at Hytasa på ny i fremtiden ville kunne udvide sine aktiviteter inden for en branche med overproduktion

— foranstaltningerne til nedskæring af arbejdsstyrken var utilstrækkelige.

53 Kommissionen har i den anfægtede beslutnings del VI, ottende betragtning, anført følgende:

»Selv om den pågældende støtte kunne betragtes som en regionalstøtte, ville den alligevel ikke være forenelig med bestemmelserne i artikel 92, stk. 3, litra a), fordi støtte, der ydes i henhold til denne artikel, skal bidrage til regionens langsigtede økonomiske udvikling — hvilket i dette tilfælde indebærer, at støtten i det mindste

skal tjene til at sikre selskabets fortsatte bestående; et mål, der ikke er opfyldt for Hytasa's vedkommende, hvis man skal dømme ud fra de oplysninger, der hidtil er blevet fremsendt til Kommissionen (dette aspekt blev behandlet i del IV) — uden at have uacceptable negative virkninger for konkurrencevilkårene i Fællesskabet.«

54 I den anfægtede beslutnings del IV, hvortil Kommissionen henviser, behandles spørgsmålet om, i hvilket omfang den omtvistede foranstaltning indeholdt statsstøtteelementer efter traktatens artikel 92, stk. 1. Den vedrører ikke spørgsmålet om genskabelsen af Hytasa's levedygtighed.

55 Dette spørgsmål behandles heller ikke i beslutningens del III. Efter at have sammenfattet indholdet af de to omstruktureringsplaner anfører Kommissionen i den sekstende betragtning, at der kan rejses tvivl om, hvor velfunderede de spanske myndigheders forudsætninger og de forventede resultater er. Ifølge Kommissionen giver de mange modsigelser mellem de to planer den ikke grund til at dele de positive forudsigelser om den reviderede plans endelige resultat (samme betragtning). Kommissionen har imidlertid ikke fremført noget konkret argument til støtte for, at den nye omstruktureringsplan ikke skulle kunne sikre, at Hytasa blev levedygtig.

56 Endelig har Kommissionen i niende betragtning til del VI anført, at spørgsmålet om, hvorvidt Hytasa's investeringsplaner er forenelige med Fællesskabets interesser, og spørgsmålet, om de bidrager til en fornuftig omstrukturering af selskabet, »behandles yderligere nedenfor«. I virkeligheden drøfter den på dette sted spørgsmålet om støttens skadelige virkninger for konkurrencevilkårene, men den undersøger ikke den reviderede plans betydning for genskabelsen af Hytasa's levedygtighed. En sådan undersøgelse var imidlertid nødvendig i dette tilfælde, så meget desto mere som der efter planen skulle ske en væsentlig omlægning af produktionen til fremstilling af beklædning.

57 Det må herefter fastslås, at Kommissionens undersøgelse af, om den omtvistede støtte var forenelig med traktatens artikel 92, stk. 3, litra a), ikke opfyldte de kriterier, den selv har fastsat.

58 Beslutningen vedrørende virksomheden Hytasa skal følgelig annulleres for så vidt angår artikel 2, stk. 2, og artikel 3, 4 og 5.

59 Med hensyn til virksomheden Intelhorce har Kommissionen i den anfægtede beslutnings del IV, anden betragtning, fastslået, at hovedformålet med den første omstruktureringsplan var at nå frem til en betydelig styrkelse af markedsføringsstrukturen gennem oprettelse af et dobbelt butiksnet, der skulle sælge virksomhedens egne færdigvarer inden for både hvidevarer og beklædning, med nyt design og et nyt registreret varemærke, der skulle øge salget. I overensstemmelse med denne strategi havde Intelhorce planer om selv at åbne femten butikker med hvidevarer i Spanien i 1990-1992 og at åbne yderligere toogtyve butikker på franchisebasis i 1993-1994. Inden for beklædning planlagde selskabet selv at åbne fjorten butikker i Spanien i 1991-1992 og yderligere halvtreds på franchisebasis i 1993-1994 (del IV, tredje betragtning). Hvad omsætningen angår betød denne strategi, at Intelhorce's samlede resultat ville blive ændret fra et underskud på 2,491 mia. PTA i 1990 til et overskud på 1,044 mia. PTA i 1994, som ville være det første år i den femårsplanlægning, der var omfattet af det oprindelige omstruktureringsprogram, hvor der kunne noteres et overskud (del IV, fjerde betragtning).

60 Det oprindelige omstruktureringsprogram måtte revideres på grund af de oversvømmelser, der ramte Málaga-provinsen i november-december 1989, og som påvirkede Intelhorce's produktionsstruktur, men også fordi selskabet havde vist sig at være ude af stand til at iværksætte strategien for beklædningsartikler (del IV, ottende betragtning). I det reviderede program indgik, at planen vedrørende beklædningsserien og det tilhørende butiksnet skulle udsættes på ubestemt tid, produktionsniveauet skulle nedsættes, og arbejdsstyrken skulle reduceres yderli-

gere (samme betragtning). Efter det nævnte program ville Intelhorce's slutresultat gå fra et underskud på 1,894 mia. PTA i 1990 til et underskud på 1,712 mia. PTA i 1992 (del IV, tiende betragtning).

61 Kommissionen fandt det yderst tvivlsomt, om det fremlagte omstruktureringsprogram kunne sikre, at Intelhorce ville overleve, da virksomheden både i den oprindelige og i den reviderede udgave konsekvent gav underskud, og den anmodede derfor den 18. marts 1991 de spanske myndigheder om at fremlægge en ny plan. Selv om myndighederne havde haft til hensigt at fremlægge en sådan ny plan, var den ikke blevet forelagt på datoen for den omtvistede beslutning, dvs. den 25. marts 1992 (del VII, femtende til nittende betragtning).

62 På grundlag af disse omstændigheder fastslog Kommissionen med rette, at det fremlagte program ikke bidrog til en reel omstrukturering, der fuldt ud sikrede, at Intelhorce kunne overleve. Den kunne derfor med føje finde, at betingelserne for at anvende traktatens artikel 92, stk. 3, litra a), ikke var opfyldt i dette tilfælde.

b) *Traktatens artikel 92, stk. 3, litra c)*

63 Kongeriget Spanien har anført, at støtten til virksomhederne Imepiel og Intelhorce må betragtes som sektorstøtte efter traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), hvorefter støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner kan erklæres forenelig med fællesmarkedet, når den ikke ændrer samhandelsvilkå-

rene på en måde, der strider mod den fælles interesse. Støtten var nødvendig i betragtning af situationen inden for den pågældende erhvervsgren. Dens formål var at gøre virksomheden levedygtig igen på lang sigt. Den var knyttet til en omstrukturering af branchen, for så vidt som den indgik i den overlevelsesplan, der var udarbejdet af Patrimonio del Estado og af køberne. Den var endvidere i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, da forstyrrelserne af markedet var helt ubetydelige.

64 Kommissionen har i del VI, sekstende betragtning, i beslutningen vedrørende Imepiel og i del VII, ellevte betragtning, i beslutningen vedrørende Intelhorce anført, at støtten til de to virksomheder falder ind under kategorien støtte til virksomheder i vanskeligheder, da både disse selskabers økonomiske situation og deres tidligere resultater altid har været usikre. Ifølge de samme beslutninger indebærer støtte til virksomheder i vanskeligheder en stor risiko for, at arbejdsløshedsproblemer og industrielle problemer flyttes fra en medlemsstat til en anden, idet denne form for støtte viderefører status quo ved at fratage de markedsøkonomiske kræfter deres sædvanlige konsekvenser, som består i, at ukonkurrencedygtige virksomheder i processen hen imod en tilpasning til ændrede konkurrencevilkår forsvinder.

65 Ifølge disse to beslutninger anlægger Kommissionen derfor en meget streng synsvinkel, når den vurderer lovligheden af støtte til omstrukturering af virksomheder i vanskeligheder. Kommissionen kræver navnlig, at denne form for offentlig støtte gøres betinget af, at der gennemføres et sundt omstrukturerings- eller omstillingsprogram, der vil kunne genskabe støttemodtagerens langsigtede levedygtighed. Desuden skal der kompenseres for støtten i form af et bidrag fra støttemodtageren til udviklingen af sektoren som helhed på fællesskabsplan gennem en nedbringelse af virksomhedens tilstedeværelse på markedet.

66 For så vidt angår virksomheden Imepiel har Kommissionen anført (del VI, tyvende betragtning), at den på privatiseringstidspunktet ikke havde fået forelagt en omstruktureringsplan, der beviste, at virksomheden ville være levedygtig i fremtiden, som omfattede en reduktion af virksomhedens produktionskapacitet og som udviste et fald i virksomhedens markedsandele. Den af køberne udarbejdede plan for virksomhedens fremtid indebar faktisk, at produktionen skulle stige i stedet for at falde, hvilket sidste var nødvendigt for at gøre omstruktureringen interessant for den berørte sektor på fællesskabsplan (del VI, nittende betragtning).

67 Kommissionen kan med rette finde, at betingelsen for, at støtte til virksomheder i vanskeligheder kan erklæres forenelig med traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), er, at støtten er knyttet til en omstruktureringsplan, der skal begrænse eller omlægge virksomhedernes aktivitetsområder. Eftersom den omtvistede støtte ifølge den plan, der blev fremlagt i forbindelse med privatiseringen af Imepiel, alene havde til virkning at sætte støttemodtageren i stand til at fortsætte sin virksomhed med en større produktion, havde Kommissionen hjemmel til at erklære undtagelsen i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), for uanvendelig.

68 For så vidt angår virksomheden Intelhorce har Kommissionen anført (del VII, fjortende betragtning), at ingen af de fremlagte omstruktureringsprogrammer indeholdt en klar forpligtelse til at reducere produktionskapaciteten. Tværtimod skulle der ifølge det oprindelige program sættes gang i virksomhedens aktiviteter igen gennem en forøgelse af dens samlede omsætning på 91% (traditionelle produkter og butiksnettet). Selv om der ifølge det reviderede program forventedes et mindre fald i omsætningen på 6,5% fra 1990 til 1992, var der intet, som forhindrede Intelhorce i på ny at udvide sine aktiviteter efter 1992 ved hjælp af virksomhedens stadig uudnyttede kapacitet.

69 Herefter kunne heller ikke Intelhorce blive omfattet af undtagelsen i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c).

Spørgsmålet om tilsidesættelse af traktatens artikel 190

70 Kongeriget Spanien har gjort gældende, at de omtvistede beslutninger indebærer en tilsidesættelse af traktatens artikel 190, idet Kommissionen ikke har angivet nogen begrundelse for modsigelserne mellem dens behandling af den støtte, som staten ydede indtil 1988 og 1989, og som blev anset for forenelig, og de senere indskud, der skete på grund af privatiseringen, og som betragtes som uforenelige. Ifølge Kongeriget Spanien ligger den støtte, der blev udbetalt i forbindelse med privatiseringen, i direkte forlængelse af den tidligere støtte og forfølger de samme mål.

71 Det skal hertil blot bemærkes, at bedømmelsen af støttens forenelighed med fællesmarkedet bygger på en individuel undersøgelse af de omhandlede indskud og ikke på en sammenligning med de tidligere foranstaltninger, hvis lovlighed ikke bestrides.

72 Anbringendet om, at traktatens artikel 190 er tilsidesat, må følgelig forkastes.

Spørgsmålet, om forpligtelsen til tilbagebetaling er ulovlig

73 Kongeriget Spanien har i sag C-279/92 og C-280/92 anført, at forpligtelsen til at tilbagebetale støtten, der er fastsat i artikel 3 i hver af beslutningerne 92/318 og 92/321, er i strid med proportionalitetsprincippet, retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning såvel som med forpligtelsen til at give en fyldestgørende begrundelse. Spanien har især anført, at den omstændighed, at en støtte fastslås at være forbudt efter artikel 92, ikke er

tilstrækkelig til, at der samtidig opstår en tilbagebetalingsforpligtelse. Ifølge Spanien er dette en mulighed, der står til rådighed for Kommissionen, der, såfremt den bruger den, skal begrunde sin beslutning. Selv om tilbagebetalingsforpligtelsen ikke principielt er urimelig i betragtning af de forfulgte mål, er dette ikke det samme som, at den aldrig er urimelig. Der må således foretages en undersøgelse af hvert enkelt tilfælde for at fastslå, om den ligevægt, der søges mellem den opnåede fordel og den påførte skade, virkelig foreligger, eller om den af Kommissionen pålagte forpligtelse i et konkret tilfælde tværtimod er urimelig.

74 Kongeriget Spanien har i denne forbindelse anført, at en forpligtelse til at tilbagebetale de kapitalindskud, som Patrimonio del Estado har ydet, er helt uforholdsmæssig i betragtning af de ganske ubetydelige skadevirkninger, som støtten eventuelt har kunnet have for den frie konkurrence i samhandelen inden for Fællesskabet, når henses til de alvorlige følger, det ville kunne have for kreditorerne, til arbejdstagernes tab, til den underliggende sociale konfliktsituation såvel som til arbejdsløsheden og det usædvanligt lave udviklingsniveau i de pågældende områder.

75 Ifølge Domstolens praksis kan tilbagesøgning af en ulovligt udbetalt statsstøtte for herved at genoprette den oprindelige situation principielt ikke betragtes som en foranstaltning, der ikke står i rimeligt forhold til formålene i traktatens bestemmelser om statsstøtte (ovennævnte dom af 21.3.1990, Belgien mod Kommissionen, præmis 66).

76 I øvrigt kan en medlemsstat, hvis myndigheder har ydet støtte i strid med de i artikel 93 fastlagte procedureregler, ikke påberåbe sig støttemodtagernes berettigede forventning og dermed unddrage sig sin forpligtelse til at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre en kommissionsbeslutning, hvorefter denne medlemsstat skal søge støtten tilbage (dom af 20.9.1990, sag C-5/89, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 3437, præmis 37). Den kan heller ikke i samme øjemed påberåbe sig retssikkerhedsprincippet.

77 Kongeriget Spanien har i denne sag ikke fremført noget argument, der begrunder en fravigelse af disse principper.

78 Med hensyn til begrundelsespligten bemærkes, at Domstolen i dom af 24. februar 1987 (sag 310/85, Deufil mod Kommissionen, Sml. s. 901, præmis 24), som de omtvistede beslutninger henviser til, har fastslået, at når den påtænkte støtte i strid med traktatens artikel 93, stk. 3, allerede er blevet udtalt, kan denne beslutning ske i form af et påbud til de nationale myndigheder om at kræve støtten tilbagebetalt. Kommissionen er herefter ikke forpligtet til at anføre en særlig begrundelse for, at den har ret til at udøve en beføjelse, som Domstolen således har tillagt den.

79 I sag C-279/92 har Kongeriget Spanien endvidere gjort gældende, at Imepiel under den betalingsstandsningsprocedure, der for tiden verserer, ikke har mulighed for at gennemføre den af Kommissionen pålagte foranstaltning.

80 Det fremgår af Domstolens praksis, at eventuelle vanskeligheder vedrørende fremgangsmåden eller af anden art, der vedrører gennemførelsen af den anfægtede beslutning, ikke påvirker dennes lovlighed (ovennævnte dom af 21.3.1990, Belgien mod Kommissionen, præmis 63). Den omstændighed, at virksomheden Imepiel efter den omtvistede beslutning er kommet under konkursbehandling, er således uden betydning i nærværende sag.

81 Endelig har Kongeriget Spanien i sag C-280/92 kritiseret Kommissionen for at have foretaget en forkert beregning af det beløb, der skal tilbagebetales. Spanien har i denne forbindelse henvist til, at efter den anfægtede beslutning beløber støtten i forbindelse med udvidelse af kapitalen sig til 4,405 mia. PTA, dvs. forskellen mellem 5,869 mia. PTA og 1,464 mia. PTA, hvor sidstnævnte beløb er

nutidsværdien på salgstidspunktet af de tre rater, som køberne af Intelhorce skulle betale, og som nominelt beløber sig til 2 mia. PTA (nutidsværdien er beregnet ved anvendelse af den rentesats, som den spanske stat fastsatte for de ICO-obligationer, der blev udstedt i juni 1989). Ifølge Kongeriget Spanien er denne matematiske beregning af det beløb, der skal tilbagebetales, ikke korrekt. Såfremt købsprisen ikke kan lægges til grund med hele beløbet, fordi betalingen af den skete i tre rater, kan kapitalindskuddet heller ikke medregnes fuldt ud, eftersom dette indskud heller ikke blev afregnet i en enkelt rate.

82 Det hedder i den anfægtede beslutnings del IV, femte betragtning:

»... den kapitaltilførsel på 5,869 mia. PTA, som staten havde foretaget før salget, spiller en afgørende rolle i omstruktureringsprogrammet. Dette beløb blev af staten indsat på en spærret bankkonto, og Intelhorce's ledelse kunne kun bruge det gradvis, hvis den beviste over for staten, at den faktisk havde foretaget investeringer i materielle eller immaterielle anlægsaktiver, der svarede til det beløb, den tidligere havde hævet. Muligheden for at hæve på den spærrede konto var også tidsmæssigt begrænset i henhold til følgende tidsplan:

— En første rate på 1,869 mia. PTA er til rådighed lige efter salget, uden at der skal gives en begrundelse, og den kan også bruges til andre udgifter end investeringer.

— To yderligere rater på 1,5 mia. PTA ... kan tidligst hæves henholdsvis den 1. juli 1991 og den 1. juli 1992.

— En sidste rate på 1 mia. PTA kan tidligst hæves den 1. juli 1993.«

83 Kommissionen har anført, at det omhandlede beløb således blev udbetalt af staten, da den overførte ejendomsretten til aktierne, og at beløbet følgelig indgik i selskabets formue på salgstidspunktet, selv om visse betingelser skulle være opfyldt, før det var til rådighed. Kommissionen har understreget, at midler indsat på en bankkonto normalt giver et renteafkast til kontohaveren, i nærværende sag til Intelhorce. Kommissionen er ikke bekendt med, at dette ikke var tilfældet i nærværende sag.

84 Kongeriget Spanien har ikke bestridt, at kapitalindskuddet gav et renteafkast til Intelhorce fra salgstidspunktet, og Kommissionens fremgangsmåde ved beregningen af støttebeløbet findes herefter ikke at være forkert.

85 Det følger af det anførte, at i sag C-278/92 skal artikel 2, stk. 2, og artikel 3, 4 og 5 i beslutning 92/317 annulleres, og at sagsøgte skal frifindes i sag C-279/92 og C-280/92.

Sagens omkostninger

86 Det bestemmes i procesreglementets artikel 69, stk. 2, andet afsnit, at er der flere tabende parter, træffer Domstolen afgørelse om omkostningernes fordeling. Da Kommissionen har tabt i sag C-278/92 og Kongeriget Spanien i sag C-279/92 og C-280/92, bestemmes, at omkostningerne skal bæres af Kommissionen med en tredjedel og af Kongeriget Spanien med to tredjedele.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1) Artikel 2, stk. 2, og artikel 3, 4 og 5 i Kommissionens beslutning 92/317/EØF af 25. marts 1992 om den støtte, som Spanien har ydet Hytasa, nu benævnt Mediterráneo Técnica Textil SA, og selskabets køber, annulleres.

2) Sagsøgte frifindes i sag C-279/92 og C-280/92.

3) Sagens omkostninger bæres af Kommissionen med en tredjedel og af Kongeriget Spanien med to tredjedele.

Due Mancini Edward

Joliet Schockweiler Rodríguez Iglesias

Grévisse Zuleeg Murray

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. september 1994.

R. Grass O. Due

Justitssekretær Præsident